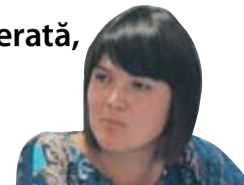

„Discriminarea nu trebuie tolerată, ci reclamată”

Oxana Gumennaia, președinta Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării

Consiliul nediscriminare, încă nefuncțional

La începutul anului curent, odată cu intrarea în vigoare a Legii cu privire la asigurarea egalității, urma să-și înceapă activitatea și Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării - autoritate națională cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii discriminării și asigurării egalității. Teoretic, acest consiliu activează de trei luni, la modul practic, însă, instituția nu este funcțională.

Oxana Gumennaia, președinta Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării, susține că, până acum, Parlamentul a numit toți membrii consiliului, a fost elaborată strategia de activitate și a fost anunțat un concurs de angajare a experților care vor examina sesizările cetățenilor. „Sper că până la mijlocul lunii noiembrie va fi deschisă „linia fierbinte” a Consiliului nediscriminare și vom începe recepționarea plângerilor de la cetățeni, eventuale victime ale discriminării. Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării este o instituție nouă pentru țara noastră și trebuie să soluționăm mai multe probleme administrative, deoarece avem doar sediu, fără mobilier, calculatoare și telefoane”, precizează O. Gumennaia.

Consiliul nu va putea aplica sancțiuni

Potrivit Legii nr.298 din 21.12.2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, membrii acestei instituții vor examina plângerile depuse și vor contribui la soluționarea amiabilă a conflictelor apărute în urma săvârșirii faptelor discriminatorii,

prin concilierea părților și căutarea unei soluții reciproc acceptabile. Ana Furtună, directoare executivă a Coaliției Nediscriminare, este convinsă că ar trebui să existe și pârghii de sancționare care ar spori eficiența Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării. „În România, de exemplu, autoritatea similară, care se numește Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, are dreptul legal de a aplica sancțiuni, iar cetățenii au multă încredere în această instituție. La noi, consiliul doar va examina sesizările și va face recomandări și numai instanța de judecată va decide dacă petiționarul a fost sau nu discriminat. Partea bună este că acest consiliu va putea propune amendamente la actele normative care contravin Legii cu privire la asigurarea egalității”, precizează Ana Furtună. Potrivit legii, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării va adopta avize consultative și va monitoriza modul de implementare a legislației din domeniul prevenirii și combaterii discriminării. Astfel, orice membru al Consiliului poate formula propuneri de modificare a legislației și poate prezenta opinii asupra proiectelor de acte normative al căror obiect vizează domeniul discriminării. Propunerile de modificare a legislației sau avizele consultative se adoptă prin consens de către membrii consiliului și se prezintă organelor interesate. Totodată, un membru al Consiliului care are o opinie separată asupra inițiativei de modificare a legislației poate prezenta avizul consultativ în nume propriu.

Alexandru Gomanuc în fața unei farmacii din orașul Hâncești (foto din arhiva personală)

Rampele de acces pentru persoanele cu dizabilități – doar pe hârtie

Persoanele cu dizabilități locomotorii s-au bucurat foarte mult când Parlamentul a adoptat o lege care prevede că toate instituțiile publice și private trebuie să asigure o infrastructură accesibilă în imobilele care țin de cultură, turism, sport, divertisment, locuințe.

La un an și jumătate de la intrarea în vigoare a legii, în majoritatea instituțiilor rampele de acces lipsesc, iar persoanele cu dizabilități continuă să ceară ajutorul altora ca să poată intra în clădiri.

Alexandru Gomanuc din orașul Hâncești are 27 de ani. Acum opt ani, după ce a susținut ultimul examen de bacalaureat, s-a dus cu prietenii la scaldat, iar acea zi a fost ultima când a mers pe propriile picioare. Când a sărit în apă, și-a fracturat coloana vertebrală și de atunci este în scaun rulant. „La început nu-mi închipuiam cum mă voi putea mișca, acum însă m-am obișnuit să fiu însoțit permanent de prietenul meu, scaunul cu roțile”.

Dumitru Focșa are probleme locomotorii din copilărie și se deplasează în scaunul rulant toată viața. Tânărul de 27 de ani este originar din Ocnița, dar de câțiva ani locuiește în Chișinău.

Ambii spun că se simt discriminați atunci când nu pot

De doi ani, Dumitru Focșa practică tenisul de câmp pentru utilizatorii de scaun rulant (foto din arhiva personală)

intra în clădiri din lipsă de rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități locomotorii. „În Hâncești, puține instituții publice sunt accesibile pentru oamenii ca mine, de aceea, de cele mai multe ori, îi rog pe trecători să mă ajute să intru în clădiri. Pentru că lucrurile nu se schimbau, am hotărât să le cer autorităților locale să țină cont de necesitățile mele și să nu mă discrimineze. Astfel, am început să scriu petiții către instituțiile publice să facă rampe de acces, așa cum scrie în lege. Pentru că am insistat, au fost construite două rampe, una la primărie și alta la Centrul medicilor de familie”, povestește Alexandru.

Cărat de colegi la etajele universității

Cu aceleași probleme se confruntă și Dumitru. „M-am obișnuit deja să fac cale în-

toarsă atunci când nu pot intra într-o instituție publică”, spune tânărul. În vara aceasta, el a absolvit Universitatea de Stat din Moldova, specialitatea contabilitate. „La universitate eram într-o dificultate foarte mare, deoarece administrația facultății nu ținea cont de problema mea atunci când elabora orarul lecțiilor, astfel că trebuia să mă deplasez în scaunul rulant la etajele superioare, ca să pot frecventa lecțiile. Și asta în condițiile în care nu există lift. Întodeauna mă cărau colegii, și atunci când urcam, și atunci când coboram scările”, povestește Dumitru.

Igor Mereacre, directorul Asociației „Motivația”, utilizator și el al unui scaun rulant, afirmă că persoanele cu dizabilități locomotorii sunt ignorate și discriminate prin lipsa rampelor de acces în clădiri, dar și atunci când

aceste rampe există, însă ele nu sunt practice. „Unele persoane mai curajoase cer să vorbească cu administratorii clădirilor, mulți însă fac cale întoarsă. Deși a trecut ceva timp de când a fost aprobat actul legislativ privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, lucrurile se mișcă foarte lent în ceea ce privește adaptarea clădirilor la nevoile speciale ale persoanelor cu dizabilități locomotorii”, susține Igor Mereacre.

Legea nr.60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități a fost adoptată în martie 2012 și a intrat în vigoare în luna iulie a aceluiași an. Conform prevederilor legii, în procesul de proiectare și construcție, companiile de construcție trebuie să țină cont ca edificile să fie accesibile pentru persoanele cu dizabilități.

LINIA VERDE ANTIDISCRIMINARE

Ești discriminat?

Apelează gratuit și confidențial Linia nediscriminare

0.800.38003

a Coaliției nediscriminare

Așa DA

persoană cu deficiențe locomotorii sau cu deficiențe de mobilitate

persoană cu dizabilități

Așa NU

infirm
șchiop
calic
diform

invalid
beteag
handicapat

Din Legea cu privire la asigurarea egalității:

- **Discriminarea directă** – tratarea unei persoane în baza oricăruia dintre criteriile prohibitive în manieră mai puțin favorabilă decât tratarea altei persoane într-o situație comparabilă;
- **Discriminarea indirectă** – orice prevedere, acțiune, criteriu sau practică aparent neutră care are drept efect dezavantajarea unei persoane față de o altă persoană;
- **Instigarea la discriminare** – comportament prin care o persoană aplică presiuni

sau afișează o conduită intenționată în scopul discriminării unei terțe persoane;

- **Victimizarea** – acțiune sau inacțiune soldată cu consecințe adverse ca urmare a depunerii unei plângeri sau înaintării unei acțiuni în instanța de judecată în scopul asigurării aplicării prevederilor prezentei legi sau în scopul furnizării unor informații, inclusiv a unor mărturii, care se referă la plângerea sau acțiunea înaintată de către o altă persoană.